

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr _____

din _____
Chișinău

Privind desemnarea punctului principal de contact pentru Oficiul European de Luptă Antifraudă

În vederea realizării angajamentelor asumate conform prevederilor Titlului VI capitolul 2 art.424 alin.(1)-(3), art.425, 426, 428, 430 alin.(1)-(3) și art 431 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 2 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.185-199, art.442), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se desemnează Centrul Național Anticorupție în calitate de punct principal de contact pentru Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), responsabil de cooperarea și schimbul de informații cu OLAF privind cazurile presupuse sau reale de obținere frauduloasă, utilizare neconformă, delapidare a mijloacelor din asistența externă oferită de Uniunea Europeană, corupție și alte iregularități care pot amenința interesele financiare ale Uniunii Europene.

2. Prezenta hotărîre nu afectează posibilitatea altor organe de stat să încheie și să aplice acorduri directe privind schimbul de informații în domeniile lor de competență cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF).

3. În vederea realizării atribuțiilor stabilite la pct.1 al prezentei hotărîri, Centrul Național Anticorupție va desemna subdiviziunea interioară responsabilă de cooperarea efectivă și schimbul de informații cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF).

4. Centrul Național Anticorupție va asista Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în efectuarea controalelor și inspecțiilor la fața locului în scopul combaterii faptelor ilegale prevăzute la pct.1 al prezentei hotărîri, care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene.

5. În termen de 3 luni din momentul publicării prezentei hotărâri, Centrul Național Anticorupție își va revizui acordurile interdepartamentale de conlucrare cu Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Autoritatea Națională de Integritate, Curtea de Conturi și Serviciul Vamal, în vederea extinderii și ajustării mecanismului actual de conlucrare pe domeniile prevăzute la pct.1 al prezentei hotărâri.

6. Prevederile prezentei hotărâri intră în vigoare în termen de 3 luni de la publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția punctelor 3 și 5 care vor intra în vigoare la data publicării.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre a Guvernului privind desemnarea instituției responsabile de colaborarea cu Oficiul European de Lupta AntiFraudă (OLAF) al Uniunii Europene

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite.

Proiectul propus, a fost elaborat ca urmare a demarării procesului de realizare a angajamentelor asumate de către Republica Moldova în contextul parafării Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte. În acest sens, evidențiem în special prevederile Titlului VI, Capitolul 2 art.424-432 „Dispoziții Antifraudă și de Control”, care vizează:

- **Prevenirea neregulilor, a fraudei și a corupției;**
- **Cercetarea și urmărirea penală** a cazurilor presupuse și reale de fraudă, corupție sau orice altă neregulă, care afectează interesele financiare ale UE;
- **Comunicarea cu privire la fraude, corupție și nereguli;**
- **Asistarea OLAF** în efectuarea controalelor și inspecțiilor la fața locului în scopul combaterii fraudei, corupției și a oricăror altor activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene;
- **Recuperarea fondurilor UE plătite în mod necuvenit.**

Conform art.2 al Legii pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte nr.112 din 02 iulie 2014: „Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului menționat”. Astfel, întru realizarea acțiunilor în cauză, prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07 octombrie 2014, a fost aprobat Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM – UE în perioada 2014-2016, care **prescrie stabilirea, în cadrul instituțiilor responsabile de combaterea fraudei, a corupției și altor abateri, a unui punct de contact și a unui mecanism pentru schimbul de informații cu UE (art.426).**

Totodată, în cadrul ultimei reuniuni a Comitetului de asociere RM – UE din 17 octombrie 2016, Bruxelles), reprezentantul OLAF a accentuat importanța desemnării unui punct național unic de contact OLAF. Astfel, potrivit concluziilor operaționale ale ședinței Comitetului de asociere RM – UE din 17 octombrie 2016, Bruxelles autoritățile naționale în mod indispensabil urmează să desemneze punctul național de contact cu competențe adecvate pentru investigațiile antifraudă și măsuri de control privind fondurile UE puse implementate în Republica Moldova.

Cu atât mai mult, în temeiul prevederilor art.423 alin.(2) a Acordului de Asociere RM-UE, în vederea intensificării cooperării în domeniul combaterii fraudei, CNA și OLAF, au convenit asupra Aranjament administrativ de colaborare. Potrivit aranjamentului în cauză, partenerii (CNA și OLAF), cooperează în vederea realizării dezideratelor stabilite conform prevederilor Acordului de Asociere. OLAF a remis deja în adresa CNA câteva solicitări de urgență privind acordarea sprijinului și a unor informații suplimentare pentru continuarea unei anchete. Totodată, OLAF și-a exprimat oficial acordul și disponibilitatea de colaborare ulterioară cu CNA în calitate de punct principal de contact.

Principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui.

În condițiile sus-menționate, întru realizarea angajamentelor asumate conform prevederilor Titlului VI, Capitolul 2, art.424 alin.(1)-(3), 425, 426, 428, 430 alin.(1)-(3), 431 din Acordul de Asociere RM-UE, se propune desemnarea Centrului Național Anticorupție în calitate de punct principal de contact cu OLAF.

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la Centrul Național Anticorupție nr.1104-XV din 06 iunie 2002: „Centrul Național Anticorupție este un organ specializat în prevenirea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional”.

Conform art.2 al Deciziei Comisiei UE din 28 aprilie 1999 de instituire a OLAF, OLAF desfășoară investigații cu scopul de a combate fraudă, corupția și orice activitate ilegală care afectează într-un mod nefavorabil interesele financiare ale UE.

La nivel național, atribuțiile în cauză sunt exercitate de către CNA, or potrivit art.269 Cod procedură penală nr.122-XV din 14 martie 2003, organul de urmărire penală al CNA efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor care afectează într-un mod nefavorabil interesele financiare ale UE și infracțiunilor de corupție, prevăzute la art.239–240, 243, 279 și 324–335 din Codul penal, după cum urmează:

- Utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau din fondurile externe;
- Obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe;
- Delapidarea mijloacelor din fondurile externe;
- Corupere pasivă/activă;
- Traficul de influență;
- Abuzul de putere/serviciu;
- Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu;
- Neglijența în serviciu;
- Încălcarea regimului de confidențialitate a informațiilor din declarațiile de avere și interese personale;
- Îmbogățirea ilicită;
- Falsul în acte publice;
- Spălarea banilor;
- Finanțarea terorismului.

Totodată, în contextul realizării angajamentelor asumate conform Acordului de Asociere RM-UE, CNA, potrivit Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM – UE în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07 octombrie 2014, a inițiat un amplu proces de examinare a cadrului normativ național în vederea înaintării propunerilor de ajustare a acestuia. În acest sens, au fost elaborate și transmise Parlamentului pentru examinare și adoptare amendamente corespondente la cadrul normativ ce incriminează “conflictul de interes” (inițiativa legislativă a unui grup de deputați nr.268 din 15.06.2016) și atribuire infracțiunea în cauză în competența CNA.

Totodată, CNA a colaborat intens cu Cancelaria de Stat în contextul elaborării proiectului Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională finanțate de Uniunea Europeană, potrivit căruia în contextul prevenirii iregularităților și fraudelor ce pot afecta interesele financiare ale UE, CNA va asigura:

- evaluarea riscurilor de corupție cu privire la sistemele stabilite de management și control al programelor, evaluare și aprobare a proiectelor, formularea recomandărilor de îmbunătățire a lor și coordonarea rezultatelor evaluării și recomandările de îmbunătățire cu OLAF
- informarea OLAF cu privire la acțiunile, beneficiarilor/partenerilor, altor persoane fizice și juridice care au obținut fonduri UE în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională finanțate de UE prin fraudă și corupție;
- conlucrarea cu OLAF în vederea informării aplicanților, beneficiarilor/ partenerilor, altor persoane fizice și juridice care urmăresc obținerea finanțării UE pentru propunerile de proiecte și/sau care implementează programe de cooperare transfrontalieră și transnațională cu privire la modalitățile de prevenire a fraudelor, corupției și iregularităților, precum și cu privire la obligația pe care o au de informare neîntârziată a OLAF și/sau a Autorității Naționale Anticorupție și Antifraudă despre cazuri de fraudă și corupție care le-au devenit cunoscute în cadrul programelor și proiectelor respective;
- conlucrarea cu autoritățile naționale în procesul de instruire a personalului acestora în prevenirea fraudei și a corupției în contextul implementării proiectelor finanțate de UE.

Concomitent, CNA este în proces de elaborare a normelor procedurale de reglementare nemijlocită a mecanismului de recuperare a activelor dobândite ilicit inclusiv în rezultatul utilizării contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau fondurile externe, obținerii frauduloase a mijloacelor din fonduri externe și delapidării mijloacelor din fondurile externe. În contextul realizării acțiunii date, cu susținerea PNUD Moldova a fost elaborat și prezentat la data de 31 mai 2016 un studiu analitic cu privire la mecanismele de recuperare și confiscare a activelor în Republica Moldova. Ulterior, la data de 02.06.2016, prin Ordinul CNA nr.82, sub egida Centrului Național Anticorupție a fost instituit un grup de lucru inter-instituțional, care a reunit experți din cadrul CNA, Procuraturii Anticorupție, Ministerului Justiției, societatea civilă, etc. pentru a asigura revizuirea legislației procesual-penale și eficientizarea procesului de recuperare a activelor provenite din infracțiuni, în special din infracțiuni de corupție și spălare de bani. Grupul de lucru în cauză s-a reunit pe parcurs în numeroase ședințe și a supus dezbaterilor proiectul de lege elaborat cu privire la recuperarea bunurilor infracționale și amendamentele corespondente a cadrului normativ conex. Proiectele în cauză au fost definitive conform propunerilor și recomandărilor înaintate de către membrii grupului de lucru și experții internaționali în domeniul recuperării activelor provenite din infracțiuni și urmează a fi supuse avizării în termen proximi.

Astfel, procesul de recuperare a fondurilor utilizate contrar destinației va fi desfășurat de către subdiviziunea organizatorică specializată din cadrul CNA, responsabilă pentru efectuarea investigațiilor financiare, urmărirea, identificarea, detectarea, cercetarea și recuperarea activelor derivate din infracțiuni, ilicite și nejustificate, efectuarea schimbului de date în scopul recuperării activelor, inclusiv aflate peste hotarele RM.

În contextul desemnării CNA în calitate de punct principal de contact cu OLAF și instituirii astfel a AFCOS Moldova, CNA va asigura cooperarea efectivă și schimbul de informații, inclusiv de natură operațională, cu oficiul OLAF, precum și cu alte entități similare, constituite în statele membre ale UE/candidate, pentru lupta împotriva fraudelor și neregularități care pot rezulta din utilizarea fondurilor UE.

Astfel, CNA va fi obligat să raporteze către OLAF neregulile identificate, iar informațiile de care dispune CNA trebuie să fie întotdeauna la dispoziția OLAF, pentru a permite inspectorilor responsabili de investigații administrative prelucrarea acestora în timp util și de a desfășura corespunzător investigațiile demarate.

În acest context accentuăm faptul că în temeiul prevederilor art.423 alin.(2) a Acordului de Asociere, în vederea intensificării cooperării în domeniul combaterii fraudei, CNA și OLAF, au convenit anterior asupra unui Aranjament administrativ de colaborare. Potrivit aranjamentului CNA și OLAF, cooperează în vederea realizării dezideratelor stabilite conform prevederilor Acordului de Asociere. Cooperarea între parteneri vizează activități ce țin de schimbul de informații, asistența operativă, investigații comune sau paralele, asistența tehnică, analiza strategică, instruirea și schimbul de cadre. Astfel, accentuăm faptul că OLAF deja a remis în adresa CNA câteva solicitări de urgență privind acordarea sprijinului și a unor informații suplimentare pentru continuarea unei anchete. Totodată, accentuăm faptul că OLAF și-a exprimat acordul și disponibilitatea de colaborare ulterioară cu CNA în calitate de instituție unică de contact.

Argumentarea și gradul compatibilității proiectului de act normativ cu reglementările legislației comunitare. Proiectul propus este compatibil cu prevederile legislației comunitare și practicii internaționale în domeniu or în conformitate cu prevederile art.3 alin.(4) al Regulamentului nr.883/2013 al Parlamentului European din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de OLAF, potrivit cărora: „statele desemnează un *serviciu de coordonare antifraudă*, pentru a facilita cooperarea efectivă și schimbul de informații, inclusiv informații de

natură operațională, cu oficiul OLAF”. În acest context, toate statele membre/candidate instituie un serviciu de coordonare antifraudă (Italia, Croația, Muntenegro, Romania, Serbia, etc.).

Desemnarea punctului principal de contact și înființarea *Serviciului de coordonare antifraudă* intervine în calitate de măsură de consolidare a sistemului instituțional național și demonstrează disponibilitatea țării de a asigura un nivel adecvat de protecție a intereselor financiare ale UE, similar intereselor financiare naționale.

Fundamentarea economico-financiară. Implementarea proiectului de lege nu atrage cheltuieli financiare suplimentare.

Director adjunct

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. ȚARNĂ', with a horizontal line underneath.

Cristina ȚARNĂ